

Osnove finansijskog inženjeringa

Osnovi mikroekonomije – analiza tražnje

Predmetni profesori

Prof. Dr Dušan Dobromirov, ddobromirov@uns.ac.rs

Doc. Dr Miroslav Ferenčak, ferencak@uns.ac.rs

Kabinet: ITC 308

Šta izučava ekonomija?

Ekonomija kao nauka izučava:

1. Proizvodnju
2. Distribuciju
3. Potrošnju

Dve podvrste ekonomije:

1. Makroekonomija – izučava ukupne količine (nacionalni proizvod, nacionalni prihod i sl.)
2. Mikroekonomija – izučava individualne ekonomske jedinice (kompanije, tržišta, potrošače)
  - a. Teorija potrošača - potražnja
  - b. Teorija firme - ponuda

Analiza tražnje

Povećanje cene dobra vodi ka njegovoj manjoj tražnji!!!

ZAKON TRAŽNJE

Ne utiče samo cena proizvoda na njegovu tražnju:

- Prihod
- Preferencije kupaca
- Cene drugih dobara
- ...

Uglavnom se analiza potražnje Q dobra x predstavlja kao funkcija cene dobra P_x , prihoda I i cene nekog drugog dobra P_y

$$Q_x^d = f(P_x, I, P_y)$$

Jednačnia tražnje

$$Q_x^d = 89 - 6.5P_x + 0.25I - 2P_y$$

Rešiti jednačinu za:

- $P_x = 1,48$
- $I = 50\ 000$
- $P_y = 20\ 000$

Šta radimo ukoliko želimo da vidimo odnos između cene dobra i količine?

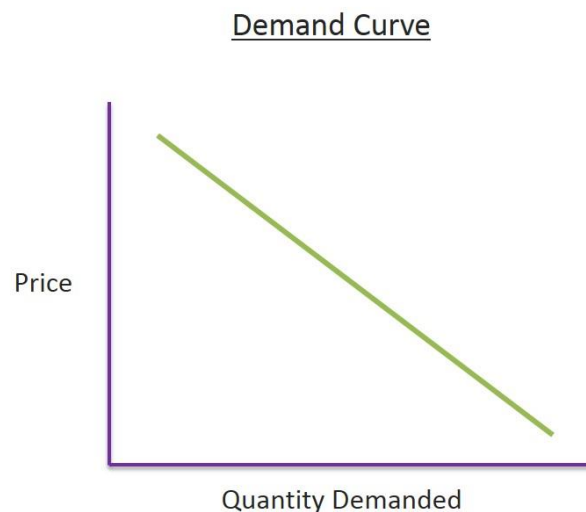
Kako možemo izraziti cenu proizvoda x kao funkciju količine dobra x ?

Inverzna jednačnia tražnje i kriva tražnje

$$P_x = 9.46 - 0.15Q_x^d$$

Pomoću inverzne jednačine tražnje možemo dobiti krivu tražnje:

Kriva tražnje pokazuje maksimalnu količinu dobra koju je tržište spremno da prihvati po određenoj ceni

Elastičnost tražnje

Elastičnost predstavlja osetljivost jedne varijable u odnosu na promenu neke druge varijable

Tipovi elastičnosti:

- Elastičnost u odnosu na sopstvenu cenu

- ◆ $|E| < 1$ – tražnja je neelastična
- ◆ $|E| = 1$ – tražnja je jedinično elastična
- ◆ $|E| > 1$ – tražnja je elastična

$$E_{P_x}^d = \frac{\% \Delta Q_x^d}{\% \Delta P_x}$$

- Elastičnost u odnosu na prihod*

- ◆ $E > 0$ – normalno dobro
- ◆ $E < 0$ – inferiorno dobro

$$E_I^d = \frac{\% \Delta Q_x^d}{\% \Delta I}$$

- Elastičnost u odnosu na ostale cene

- ◆ $E > 0$ – dobra su supstituti
- ◆ $E < 0$ – dobra su komplementi

$$E_{P_y}^d = \frac{\% \Delta Q_x^d}{\% \Delta P_y}$$

*Giffenova dobra i Veblenova dobra

Zadatak:

Mesečna potražnja za elektronskim knjigama je data sledećom jednačinom:

$$Q_x^d = 2 - 0.4P_x + 0.0005I + 0.15P_y$$

P_x (cena elektronske knjige) = 10,68 EUR

I (mesečni prihod domaćinstva) = 2300 EUR

P_y (cena hard-copy knjige) = 21,4 EUR

IZRAČUNATI:

1. Elastičnost u odnosu na sopstvenu cenu
2. Elastičnost u odnosu na prihod
3. Elastičnost u odnosu na ostale cene

Hvala na pažnji...

Da li imate nekih pitanja...

